

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTAS
BIUDŽETO IR EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINĖS PARAMOS SKYRIUS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 21
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-112“ PROJEKTO
(TAP NR. 16-1935) (TAIS NR. 16-13705)**

2016-12-14 Nr. NV-3886

Vilnius

1. Projekto rengėjas:

Finansų ministerija.

2. Projekto tikslas, esmė:

Nutarimo projektu siūloma pritarti Seimo narių Stasio Jakeliūno, Naglio Puteikio, Aušros Maldeikienės, Tomo Tomilino, Algirdo Syso, Virgilijaus Poderio teikiamam įstatymo pakeitimo projektui (toliau – įstatymo pakeitimo projektas), kuriuo siūloma iš Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo eliminuoti neefektyviai veikiančią gyventojų pajamų mokesčio lengvatą - galimybę iš pajamų atimti gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis, tačiau siekiant išlaikyti apmokestinimo sistemos neutralumą, siūloma įstatymo pakeitimo projektą atitinkamai tobulinti:

- Siūloma nustatyti maksimalią sumokėtų gyvybės draudimo įmokų ir pensijų įmokų į pensijų fondus sumą per mokestinį laikotarpį, kuri galėtų būti atimama iš nuolatinio Lietuvos gyventojo pajamų. Bendra maksimali iš pajamų atimama gyvybės draudimo įmokų ir pensijų įmokų į pensijų fondus suma neturėtų viršyti 2000 eurų per mokestinį laikotarpį. Minėta suma apskaičiuota atsižvelgiant į vidutinį darbo užmokesčio dydį bei taupymo rekomendacijas;
- Siūloma apriboti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo lengvatos, pagal kurią draudimo išmoka neapmokestinama, jei naudos gavėjas yra jaunesnis nei 26 metų, taikymą. Ši lengvata nesudaro paskatų papildomai kaupti ilgesniam laikui, nes skatina draudėjus praėjus dešimt metų po sutarties sudarymo pakeisti naudos gavėją arba nutraukti sutartį ir taip pasinaudoti numatyta lengvata.

Dėl minėto įstatymo pakeitimo projekto gautas Lietuvos gyvybės draudimo įmonių asociacijos (toliau – LGDIA) raštas. LGDIA nepitaria įstatymo pakeitimo projektui bei siūlo kompromisinį, panašų į Finansų ministerijos siūlomą variantą - įmokoms taikyti 5000 eurų limitą, susigrąžinant maksimalią 750 eurų sumą per metus. Estijoje taikomas 6000 eurų limitas.

3. Derinimas:

Pažymėtina, jog nutarimo projektas nederintas su suinteresuotomis institucijomis.

4. Dalykinio vertinimo išvada:

Teikiamas projektas neatitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimų.

Skyriaus vyriausiasis specialistas

Tautvydas Brazdžiūnas

Tautvydas Brazdžiūnas, tel. 8 706 63 807, el. p. tautvydas.brazdziunas@lr.v.lt



LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-12-13 Nr. ((14.1-12)-5K-1624306)-6K-

Į 2016-12-08 Nr. S-9-3986

-1608394

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą (Vyriausybės kanclerio pirmojo pavaduotojo 2016 m. gruodžio 8 d. rezoliucija Nr. S-9-3986) ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. gruodžio 7 d. sprendimo Nr. SV-S-37 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-112“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-112 tikslui, tačiau siekiant išlaikyti apmokestinimo sistemos neutralumą, kad lygiaverčiams panašios paskirties instrumentams būtų taikomos vienodos mokesstinės sąlygos, ir kartu atsižvelgiant, kad mokesčių lengvatos būtų socialiai orientuotos, siūloma Įstatymo projektą Nr. XIIIP-122 tobulinti pagal Nutarimo projekte pateikiamas pastabas ir pasiūlymus.

Atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projekte siūloma 2000 eurų bendra suma per mokestinį laikotarpį, kurią siūloma taikyti ir sumokėtoms gyvybės draudimo įmokoms, ir įmokoms į pensijų kaupimo fondus, grįsta prognozuojamu vidutiniu darbo užmokesčio dydžiu 2017 m. Lietuvoje (bruto apie 800 eurų) ir pripažinta finansine rekomendacija, kad taupymui turėtų būti skiriama iki 20 procentų uždirbamų pajamų $[800 \times 0,2 \times 12]$.

Nutarimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, Europos Sąjungos teisei. Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (departamento direktorė – Daiva Brasiūnaitė, tel. 2390 156) Mokesčių teisės skyriaus (skyriaus vedėja – Jūratė Laurikėnaitė, tel. 2390 151) vyriausiasis specialistas Evaldas Putrimas, tel. 2194 476.

PRIDEDAMA: Nutarimo projektas, 2 lapai;

Finansų ministras

Vilius Šapoka

Evaldas Putrimas, tel. 2194 476, el. p. evaldas.putrimas@finmin.lt

Lydrastis_LRV_21str_gyv_draudimas_TD

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO
NR. IX-1007 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-112

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. gruodžio 7 d. sprendimo Nr. SV-S-37 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-112 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui, tačiau, siekiant išlaikyti apmokestinimo sistemos neutralumą, kad lygiaverčiams panašios paskirties instrumentams būtų taikomos vienodos mokestinės sąlygos, ir kartu atsižvelgiant, kad mokesčių lengvatos būtų socialiai orientuotos, siūlyti Įstatymo projektą tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nustatyti maksimalią sumokėtų gyvybės draudimo įmokų ir pensijų įmokų į pensijų fondus sumą per mokestinį laikotarpį, kuri galėtų būti atimama iš nuolatinio Lietuvos gyventojo pajamų, taip užtikrinant, kad šios lengvatos būtų socialiai orientuotos ir nekonkuruotų tarpusavyje. Siekiant šių tikslų maksimaliai atskaitomą sumą siūloma sieti su vidutiniu darbo užmokesčio dydžiu Lietuvoje ir pripažinta finansine rekomendacija, kad taupymui turėtų būti skiriama iki 20 procentų uždirbamų pajamų. Atsižvelgiant į tai, siūloma, kad bendra maksimali iš pajamų atimama gyvybės draudimo įmokų ir pensijų įmokų į pensijų fondus suma neturėtų viršyti 2000 eurų per mokestinį laikotarpį;

2. Įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 10 punkte nustatyta lengvata, pagal kurią draudimo išmoka neapmokestinama, jei naudos gavėjas yra jaunesnis nei 26 metų, skatina draudėjus praėjus dešimt metų po sutarties sudarymo pakeisti naudos gavėją arba nutraukti sutartį ir taip pasinaudoti numatyta lengvata, kas nesudaro paskatų papildomai kaupti ilgesniam laikui, siūloma apriboti šios lengvatos taikymą gyvybės draudimo sutartims, sudarytoms po 2016 m. gruodžio 31 d. ir išmokoms pagal tokias

sutartis taikyti bendrą apmokestinimo režimą (pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 12 punktą).

Atsižvelgiant į išdėstytą, siūloma keisti Įstatymo projekto 1 ir 2 straipsnių redakcijas ir papildyti projektą 3 straipsniu, Įstatymo projekto 1-3 straipsnius išdėstant taip:

„1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui gauta gyvybės draudimo išmoka pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytą nuo 2003 m. sausio 1 d. **iki 2016 m. gruodžio 31 d.**, kurioje numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, jeigu gyvybės draudimo sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 10 metų ir išmokos gavimo momentu išmokos gavėjas yra jaunesnis negu 26 metų, taip pat nutraukus tokią sutartį mokamos sumos, jeigu sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 10 metų nuo jos sudarymo dienos ir išmokos gavėjas yra jaunesnis negu 26 metų;“

2 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 3 dalį ir jį išdėstyti taip:

„3. Bendra atimamų išlaidų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, suma negali viršyti 25 procentų apmokestinamųjų pajamų, kurioms taikomas šio Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytas pajamų mokesčio tarifas, sumos, apskaičiuotos šio Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, atėmus 16 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose nurodytas sumas. **Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų išlaidų suma bet koku atveju negali viršyti 2000 eurų.**“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnio nuostatos taikomos išmokoms pagal gyvybės draudimo sutartis, kurios sudarytos iki 2016 m. gruodžio 31 d., taip pat nėra pratęstos po 2017 m. sausio 1 d.“

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

Teisės departamento
direktoriaus pavaduotoja
Viktorija Jakubonienė
2016-12-13

Vilnius
2016-12-13



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

**SPRENDIMAS
DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ**

2016 m. gruodžio 7 d. Nr. SV-S-37
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-13, 2016 m. gruodžio 6 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-15 bei į Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymą, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

- (63) 1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2551.
- (27) 2. Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3530.
- (9) 3. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-112.

Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja

Rima Baškienė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 21 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant iš Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo eliminuoti neefektyviai veikiančią gyventojų pajamų mokesčio lengvatą – galimybę iš pajamų atimti gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis.

Įstatymo projektą parengti paskatino 2015 m. Lietuvos banko atlikta analizė bei pateikti pasiūlymai dėl investicinio gyvybės draudimo reguliavimo ir priežiūros tobulinimo. Analizėje teigiama, jog „parduodamos investicinio gyvybės draudimo produktus, dėl didelių mokesčių ir mažos pridėtinės vertės draudimo įmonės šių produktų naudą vartotojui bando kompensuoti taikoma gyventojų pajamų mokesčio lengvata. Pagrindinis mokesčių lengvatos taikymo tikslas lieka nepasiektas – neskatinama papildomai kaupti ilgesniam laikui, pavyzdžiui, iki senatvės pensijos amžiaus didesnei pensijai, nes susigrąžintos įmokos išleidžiamos, o ne investuojamos papildomai.“ Iš minėtos Lietuvos banko atliktos analizės darytina išvada, jog ši gyventojų pajamų mokesčio lengvata yra neefektyvi, kadangi investicinio gyvybės draudimo grąža yra nulemta ne investicine veikla, o mokestinės lengvatos gaunama nauda.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad gyventojų pajamų mokesčio lengvata dėl patirtų gyvybės draudimo išlaidų neveikia horizontaliai, nes ja daugiausiai naudojasi didesnes pajamas gaunantys gyventojai, kas nėra socialiai teisinga, o valstybės biudžetas dėl šios lengvatos taikymo kasmet netenka preliminariai apie 24 mln. eurų mokestinių pajamų.

Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai – panaikinti neefektyviai veikiančią gyventojų pajamų mokesčio lengvatą – galimybę iš pajamų atimti gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo Projektą parengė Seimo nariai: Stasys Jakeliūnas, Naglis Puteikis, Aušra Maldeikienė, Tomas Tomilinas, Algirdas Sysas, Virgilijus Poderys.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti klausimai

Šiuo metu galiojančiame Įstatyme nuolatinis Lietuvos gyventojas iš pajamų gali atimti per mokestinį laikotarpį patirtas išlaidas - sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių) bei iki 18 metų ir vyresniųjų neįgaliųjų vaikų (įvaikių), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, naudai, ir taip susigrąžinti dalį sumokėto gyventojų pajamų mokesčio, jeigu įmokų gavėjas yra vienas, įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje ir jei jos atitinka kitus šio įstatymo 21 straipsnio reikalavimus.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma panaikinti galimybę iš pajamų atimti per mokestinį laikotarpį patirtas išlaidas – gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis, t. y. atsisakyti nuolatiniams Lietuvos gyventojams taikomos gyventojų pajamų mokesčio lengvatos. Įstatymu projektu siūloma gyventojų pajamų mokesčio lengvatos atsisakyti tik į ateitį sudarytoms sutartims, taip pat panaikinti galimybę iki 2016 m. gruodžio 31 d. sudarytas gyvybės draudimo sutartis pratęsti po 2017 m. sausio 1 d.

5. Galimos neigiamos priimto Įstatymo projekto pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, siūlomi reguliuoti teisiniai santykiai neturės esminės įtakos ir neigiamų pasekmių.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Nenumatoma.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios
Priėmus Įstatymo projektą, galimi poįstatyminių teisės aktų pakeitimai.

9. Ar Įstatymo projektas parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, Projektuose sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka
Projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projekte nėra vartojamos naujai apibrėžtos sąvokos.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus
Projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu Įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti
Įstatymui įgyvendinti nereikės priimti įgyvendinamųjų teisės aktų.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks Įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Dėl tokios lengvatos taikymo, preliminariais duomenimis, valstybės biudžetas kasmet netenka apie 24 mln. eurų pajamų.

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūloma gyventojų pajamų mokesčio lengvatos atsisakyti tik į ateitį sudarytoms sutartims, taip pat nepratęstoms sutartims, valstybės biudžeto pajamos didėtų palaipsniui.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Rengiant įstatymų Projektus nebuvo gauta specialistų vertinimų ir išvadų.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
Reikšminiai žodžiai: gyvybės draudimas.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

Teikia

Seimo nariai

Stasys Jakeliūnas

Naglis Puteikis

Aušra Maldeikienė

Tomas Tomilinas

Algirdas Sysas

Virgilijus Poderys

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007
21 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiais galios 21 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir 6 dalį.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas.

1. Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Nuolatinis Lietuvos gyventojas 2017 metų ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais iš pajamų gali atimti savo, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui ir kurios sudarytos iki 2016 m. gruodžio 31 d., taip pat nėra pratęstos po 2017 m. sausio 1 d. Tokios įmokos gali būti atimamos visą gyvybės draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio 3 dalyje nustatytus apribojimus bendrai atimamoms išlaidoms, ir tik tuo atveju, jeigu įmokų gavėjas pagal šias sutartis yra vienetas, įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai:

Stasys Jakeliūnas

Naglis Puteikis

Aušra Maldeikienė

Tomas Tomilinas

Algirdas Sysas

Virgilijus Poderys

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007
21 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiais galios 21 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir 6 dalį.

~~1) savo, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai sumokėtos gyvybės draudimo įmokos pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;~~

~~„6. Gyvybės draudimo sutartims, sudarytoms nuo 2004 m. gegužės 1 d., šio straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos taikomos, jeigu įmokų gavėjas pagal šias sutartis yra vienetas, įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje.“~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas.

1. Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Nuolatinis Lietuvos gyventojas 2017 metų ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais iš pajamų gali atimti savo, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui ir kurios sudarytos iki 2016 m. gruodžio 31 d., taip pat nėra pratęstos po 2017 m. sausio 1 d. Tokios įmokos gali būti atimamos visą gyvybės draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio 3 dalyje nustatytus apribojimus bendrai atimamoms išlaidoms, ir tik tuo atveju, jeigu įmokų gavėjas pagal šias sutartis yra vienetas, įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai:

Stasys Jakeliūnas

Naglis Puteikis

Aušra Maldeikienė

Tomas Tomilinas

Algirdas Sysas

Virgilijus Poderys



LIETUVOS GYVYBĖS DRAUDIMO
ŪMONIŲ ASOCIACIJA

Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetui

2016-12-13 Nr. V-11-848

Nuorašai:

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės departamentui
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Banko Valdybai
Lietuvos Respublikos Finansų ministerijai

Dėl gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto

Seimo narių grupė 2016-11-30 inicijavo Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimą (Nr. XIIIP-112) (toliau – Projektas). Projektu siūloma naikinti valstybės ilgalaikio taupymo skatinimą susigrąžinant dalį sumokėtų gyvybės draudimo įmokų jau nuo 2017-01-01, nors nėra jokių ekonominių ar fiskalinių priežasčių nesilaikyti Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintų teisės aktų rengimo ir įsigaliojimo tvarkos.

Stebina tai, kad priimant sprendimą šiuo jautriu klausimu iš esmės neanalizuojamas tokio sprendimo tikslingumas, efektyvumas, proporcingumas ir sistemiškumas, nevertinama Lietuvai tinkama kitų šalių praktika, todėl neprognozuojami tokio teisės akto staigus įgyvendinimo padariniai tiek gyventojams ir socialiniam teisingumui, tiek verslo sąlygoms, ekonomikos sektorių konkurencingumui. Tuo tarpu Projekto aiškinamajame rašte **klaidingai nurodoma, kad jokių pasekmių verslo sąlygoms ir jo plėtrai Projektas neturės.**

Skriaudžiami mažesnes pajamas gaunantys Lietuvos gyventojai

Naujoji pataisa diskriminuotų atsakingai į ateitį žiūrinčius ir savo šeimos socialine gerove besirūpinančius žmones, pažeistų socialinio teisingumo principus bei teisėtus lūkesčius visų asmenų, kurie pagrįstai tikėjo oficialia valstybės politika. Atkreipiame dėmesį, kad per gyvybės draudimą savo atečiai kaupia aštuonis kartus daugiau žmonių nei per panašų produktą - III pakopos pensijų fondus.

Priėmus ir įgyvendinus Projektą remiantis tokiais argumentais, bus nepagrįstai **apribotos galimybės mažesnes pajamas gaunantiems gyventojams papildomai kaupti lėšas oriai senatvei** per gyvybės draudimą.

Vieša kritika gyvybės draudimui

Viešojoje erdvėje dažnai teigiama, kad gyvybės draudimas yra gerokai brangesnis produktas nei pensijų fondai. Norėtume pažymėti, kad abu šie produktai yra skirti ilgalaikiam taupymui. Tačiau **draudimas suteikia ir didelę socialinę naudą garantuodamas finansinę apsaugą artimojo netekties, ligos ar nelaimingo atsitikimo atveju.** Taigi, kainuoja ir draudimo apsauga, ir sudėtingesnis produkto administravimas. Tuo tarpu atskaitymai, taikomi **gyvybės draudimo sutartyse, skirtose kaupimui pensijai, yra panašūs, o kai kurių produktų ir mažesni** nei kituose ilgalaikio taupymo produktuose.

Pabrėžiame, kad Projekto rengimą paskatinusia priežastimi įvardijama 2015 m. Lietuvos banko analizė, kuri rėmėsi 2012-2014 metų duomenimis ir iš esmės buvo skirta vien investiciniam gyvybės draudimui. Ties studijoje iškeltais klausimais Lietuvos Bankas ir draudimo įmonės jau atliko nemažą darbą. Dalis studijoje iškeltų problemų jau išspręsta, dėl likusių šiuo metu diskutuojame kartu su Lietuvos Banku ir Finansų ministerija, yra parengtas naujas Draudimo įstatymo projektas.

Pažymėtina ir tai, kad gyvybės **draudimas yra reguliuojamas** ne mažiau, o kai kuriais atvejais ir **griežčiau** nei III pakopos **pensijų fondai ar reikalauja ES teisės aktai**: privalome įvertinti kliento poreikius, finansinę būklę, toleranciją investavimo rizikai. Tuo tarpu III pakopoje kliento poreikiai nėra nagrinėjami, investavimo kryptys pasiūlomos nenustačius kliento tolerancijos rizikai. Prieš sudarant gyvybės draudimo sutartį privalome išsamiai, raštu informuoti klientus apie sutarties sąlygas, pateikti sukaupų verčių prognozes taikant 3 skirtingas palūkanų normas, įteikti investavimo kryptų aprašymus ir kitus dokumentus. Tuo tarpu sudarant III pakopos pensijų fondų sutartį, tik pasirašoma sutartis ir įteikiamos taisyklės.

Ilgalaikio taupymo produktų konkurencingumas

Teisiškai gyvybės draudimas priskirtas tai pačiai - III pensijų pakopai, taip pat numatyta būtinybė suvienodinti šių paslaugų apmokestinimo nuostatas ir skatinti privatų kaupimą senatvei. Tiek gyvybės draudimo, tiek papildomo savanoriško pensijų fondo atvejais klientas moka savarankiškai, investicijos nukreipiamos į investavimo kryptis ar fondus, kurių rizika valdoma pagal teisės aktų reikalavimus. Taigi, siūlymas panaikinti gyventojų pajamų mokesčio lengvatą gyvybės draudimui, paliekant ją galioti papildomo savanoriško pensijų fondams dabar reikštų ne ką kita, kaip **skirtingų verslo sąlygų** nustatymą **panašias paslaugas teikiantiems** verslo subjektams ir **diskriminuotų gyvybės draudimo** įmones bei privilegijuotų pensijų fondų valdymo įmones ir iškreiptų konkurenciją taupymo paslaugų rinkoje. Tokiu būdu kyla pagrįstų **abejonių** dėl tokio teisės akto atitikties **konkurencijos** teisės reikalavimams.

Projektas gali nulemti dalies taupymo paslaugas teikiančių bendrovių pasitraukimą iš gyvybės draudimo rinkos, todėl paslaugų prieinamumas gyventojams dar labiau sumažės. Nesinori tikėti, kad Lietuvos tikslas yra **visas šalies finansines paslaugas sukonzcentruoti 2-3 bankinėse grupėse**.

Investicinis klimatas Lietuvoje

Tokia **nepamatuota ir skubi mokesčių reforma** bus **neigiamai vertinama investuotojų**, kadangi ji kelia pagrįstų abejonių dėl valstybės politikos stabilumo ir patikimumo, investicinės aplinkos vertinimo. Ne paslaptis, kad finansų sektorius jau ir taip traukiasi iš Lietuvos rinkos, keldamas grėsmę darbo vietų išsaugojimui, mokestinių pajamų užtikrinimui ir valstybės prestižui. Lietuvos patrauklumas užsienio investuotojams, ypač kalbant apie investavimą į gyvybės draudimo įmones, žymiai sumažės. **Iš Baltijos šalių Lietuva šio produktų segmento požiūriu bus pati nepalankiausia.**

Įtaka Lietuvos biudžetui

Šio įstatymo priėmimas **2017 m. valstybės finansams neturės jokios įtakos**, todėl skubėti su drastiškais sprendimais nėra jokios prasmės.

Atsižvelgdami į aukščiau pateiktus argumentus, **siūlėme nesvarstyti projekto skubos tvarka**, o mokesčių ir pensijų sistemos pakeitimus daryti kompleksškai ir sistemingai, diskutuojant su visuomene ir verslo asociacijomis, išnagrinėjus kitų šalių praktiką ir įvertinus ilgalaikę valstybės strategiją.

Kompromisinis sprendimas

Siūlome šiame etape priimti **kompromisinį sprendimą** - atskaitymų bazės, nuo kurios susimokėtų mokesčių susigrąžinimo teise gali pasinaudoti konkretus asmuo, ribojimą pagrįstais ir racionaliai parinktais limitais. Toks būdas **leistų apriboti turtingiausių asmenų** galimybes pasinaudoti atskaitymų teise didesnėmis sumomis. Remiantis Estijos pasiteisinusia patirtimi, kur taikomas 6000 eurų metinis limitas įmokoms, siūlome taikyti **5000 eurų limitą** susigrąžinant **maksimalią 750 eurų sumą per metus**.

Pateikiame siūlomą GPM įstatymo pakeitimo redakciją:

„1) savo, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai sumokėtos gyvybės draudimo įmokos pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, **tačiau visa atimama gyvybės draudimo įmokų suma pagal sutartis, sudarytas arba pratęstas 2017 m. sausio 1 d. ir vėliau, negali viršyti 5000 Eur per mokestinį laikotarpį.**

Pagarbiai
Prezidentas



Artūras Bakšinskas

+370 686 14 300

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą _____

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-112 (TAP-16-1935) (16-13705)

Pranešėjas: finansų ministras Vilius Šapoka

Dalyvauja: Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento Mokesčių teisės skyriaus vyriausiasis specialistas Evaldas Putrimas

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

*Posėdžių rengimo skyriaus
vyriausioji specialistė
E. Skodminienė*

Škodminienė 2016-12-14

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p>_____</p> <p>(data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>